

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างองค์ความรู้ในด้านอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีผลจริงของธุรกิจไทยที่ไปลงทุนในประเทศอาเซียนสำคัญ โดยได้ทำการศึกษาระดับทุนภาษีสำหรับธุรกิจไทยที่ไปลงทุนใน 5 ประเทศอาเซียนสำคัญ ได้แก่ กัมพูชา เมียนมา ลาว เวียดนาม และอินโดนีเซีย ผ่านการประมาณการอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Bilateral EATR: Effective Average Tax Rate) และได้เปรียบเทียบอัตราภาษีนี้อัตราภาษีของธุรกิจจากประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันด้านภาษีของไทยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง

ผลการศึกษาชี้ว่า ภายใต้การยกเว้นภาษีตาม พ.ร.ฎ. 442 แรงจูงใจทางภาษีของประเทศไทยในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ในทั้ง 5 ประเทศอาเซียนสำคัญ โดยเฉลี่ยอัตราภาษี EATR เมื่อพิจารณาภาระภาษีทั้งในประเทศแหล่งลงทุน และภาระภาษีที่เกิดขึ้นจากการส่งเงินปันผลกลับสู่ประเทศไทย อยู่ที่ 36.3% ภายใต้แรงจูงใจภาษีมาตรฐาน และ 26.1% ภายใต้แรงจูงใจภาษีสูงสุด การยกเว้นภาษีตามพ.ร.ฎ. 442 จะทำให้อัตราภาษี EATR เฉลี่ยลดลงมาเป็น 24.7% ภายใต้แรงจูงใจภาษีมาตรฐาน และ 12.1% ภายใต้แรงจูงใจภาษีสูงสุด ซึ่งอัตราภาษีดังกล่าวอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับอัตราภาษีของมาเลเซียและสิงคโปร์ (25.6% ภายใต้แรงจูงใจภาษีมาตรฐาน และ 12.9% ภายใต้แรงจูงใจภาษีสูงสุด)

อย่างไรก็ตาม การยกเว้นภาษีสำหรับเงินปันผลตามพ.ร.ฎ. 442 นั้นมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติพอสมควร ทั้งในเรื่องของเงื่อนไขการเสียภาษีในต่างประเทศ และการถือหุ้นทางตรง ในกรณีที่ธุรกิจไทยไม่สามารถใช้การยกเว้นภาษีตามพ.ร.ฎ. 442 ได้ และต้องใช้ในการบรรเทาภาระภาษีซ้อนผ่านอนุสัญญาภาษีซ้อน หรือขอเครดิตภาษีตามพ.ร.ฎ. 300 นั้น งานวิจัยนี้ชี้ว่าอัตราภาษี EATR ของไทยจะสูงกว่าของมาเลเซียและสิงคโปร์พอสมควร ยิ่งไปกว่านั้นหากธุรกิจไทยไม่ได้ใช้วิธีต่างๆเพื่อการบรรเทาภาระภาษีซ้อน ซึ่งอาจเป็นผลจากการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีนั่น ผู้วิจัยพบว่าธุรกิจไทยจะต้องพบกับอัตราภาษี EATR ที่สูงกว่าธุรกิจมาเลเซียและสิงคโปร์เป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผลการประมาณการอัตราภาษี EATR และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านภาษีสำหรับธุรกิจที่ไปลงทุนในต่างประเทศ

ABSTRACT

This study aims to investigate Thailand's tax competitiveness with respect to the direct investment in the important ASEAN countries. In particular, it estimates the bilateral Effective Average Tax rates (EATR) for the Thai company in Cambodia, Myanmar, Laos, Vietnam and Indonesia and compares them with the rates associated with the companies from Malaysia and Singapore.

The findings indicate that, under the dividend tax exemption by Decree 442, Thailand's tax incentives are comparable to those of Malaysia and Singapore. Thailand's bilateral EATRs are, on average, 36.3% for standard tax treatment and 26.1% for maximum tax incentives. The dividend tax exemption by Decree 442 has lowered those average EATRs to 24.7% under standard tax treatment and 12.1% under the maximum tax incentives. Those tax rates are quite comparable to the rates associated with Malaysia and Singapore (25.6% under standard tax treatment and 12.9% under the maximum tax incentives).

Many businesses, however, may find themselves unable to comply with the requirements of the dividend tax exemption (Decree 442). For those businesses, they have to mitigate the double taxation by using the measures specified in the double tax agreement (DTA) or requesting foreign tax credit (Decree 300). In such cases, the Thai businesses will face significantly higher effective rates than their Malaysia and Singapore counterparts. Moreover, there are firms, especially small and medium enterprises, which are not able to use any method to alleviate the double taxation, possibly due to the lack of tax knowledge. For those firms, their effective tax rates are substantially higher than their Malaysia and Singapore counterparts.

The study also provides the policy implications which are derived from the EATR estimation and the interview with those in the area of tax planning for direct investment in the five ASEAN countries.